

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 21, 2014

Nummer 21, 2014

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:2665](#) 12-09-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:2632](#) 05-09-2014

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2014:7517](#) 30-09-2014

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2014:7330](#) 23-09-2014

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2014:3744](#) 18-09-2014

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2014:3811](#) 18-09-2014

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2014:3066](#) 09-09-2014

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2014:3087](#) 27-08-2014

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2014:3117](#) 05-08-2014

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2014:5229](#) 01-07-2014

Rechtbank

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2014:11885](#) 15-09-2014

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2014:11272](#) 08-09-2014

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2014:5298](#) 13-08-2014

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2014:6068](#) 29-07-2014

RECHTSPRAAK

Toepassen vrijheidsbeperkende maatregelen ter behandeling minderjarige is geen medische behandeling. Verzoek om vervangende toestemming afgewezen.

De minderjarige staat onder toezicht van Bureau Jeugdzorg en verblijft op grond van een machtiging uithuisplaatsing in een AWBZ-instelling. De zorgbegeleiders van de minderjarige zouden in het kader van de behandeling van de minderjarige over de bevoegdheid willen beschikken om – indien zulks noodzakelijk mocht zijn – vrijheidsbeperkende maatregelen op te leggen. De moeder, die alleen is belast met het eenhoofdig ouderlijk gezag over de minderjarige, geeft daarvoor echter geen toestemming. Bureau Jeugdzorg verzoekt de kinderrechter daarom vervangende toestemming te verlenen voor de genoemde medische behandeling (artikel 1:264 BW).

De kinderrechter overweegt als volgt. Vrijheidsbeperkende maatregelen kunnen in het civiele jeugdrecht in beginsel alleen worden opgelegd indien de minderjarige op basis van een machtiging uithuisplaatsing in een accommodatie voor gesloten jeugdzorg verblijft. De verlening van een dergelijke machtiging uithuisplaatsing wordt vanwege het vrijheidsbenemende karakter daarvan, met extra rechtswaarborgen omkleed. De mogelijkheden die de Wet Bopz biedt op het gebied van het gebruik van vrijheidsbeperkende maatregelen, zijn in het onderhavige geval niet van toepassing, omdat de minderjarige de leeftijd van 12 jaar nog niet heeft bereikt. Voor minderjarigen die jonger zijn dan 12 jaar, kan voor een gesloten behandeling, dan wel plaatsing in een AWBZ-instelling, kennelijk worden volstaan met de instemming van de wettelijk vertegenwoordiger (vergelijk de Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst, hierna: WGBO).

Het is echter nog maar de vraag of de door de zorgbegeleiders van de minderjarige beoogde vrijheidsbenemende maatregelen kunnen worden geschaard onder het begrip ‘medische behandeling’. Naar het oordeel van de kinderrechter is dat niet het geval. Blijkens de WGBO wordt onder een geneeskundige behandeling verstaan: ‘alle verrichtingen, het onderzoeken en geven van raad daaronder begrepen, ertoe strekkende een persoon van een ziekte te genezen, een persoon voor het ontstaan van een ziekte te behoeden, of zijn gezondheidstoestand te

beoordelen.'

Vrijheidsbeperkende maatregelen zoals het isoleren en het afsluiten van deuren, vallen naar het oordeel van de kinderrechter in het algemeen niet binnen deze begripsomschrijving en kunnen slechts in uitzonderlijke gevallen worden aangemerkt als medische behandeling in de zin van artikel 1:264 BW. Daar komt bij dat in een zaak als de onderhavige een zware motiveringsplicht rust op de verzoeker. Aan die motiveringsverplichting heeft Bureau Jeugdzorg naar het oordeel van de kinderrechter niet voldaan. Het vorenstaande leidt ertoe dat het verzoek van Bureau Jeugdzorg wordt afgewezen.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 15-09-2014

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2014:11885

Zaaknummer: C/09/472795

Wetsartikelen: 1:264 BW

RECHTSPRAAK

Vader verdacht van aanhang IS. Voorlopige ondertoezichtstelling minderjarigen, maar geen reden voor verlenen machtiging uithuisplaatsing.

De minderjarigen zijn door de kinderrechter voorlopig onder toezicht gesteld van Bureau Jeugdzorg. Daarnaast verleende de kinderrechter een spoedmachtiging om de minderjarigen uit huis te kunnen plaatsen. Beide voor een termijn van vijf dagen. De Raad voor de Kinderbescherming (hierna: de raad) deed deze spoedverzoeken, omdat tijdens een raadsonderzoek aan het licht kwam dat de ouders van de minderjarigen bij de politie te boek staan als personen met radicaal islamitische denkbeelden. De vader zou aanhanger zijn van IS. Bij aanvang van het raadsonderzoek zijn de ouders hals over kop met de minderjarigen naar Marokko gevlucht. Bureau Jeugdzorg vermoedt dat de vader zal doorreizen naar Syrië. De raad wil de minderjarigen zo spoedig mogelijk terughalen naar Nederland. Teneinde de terugkeer van de minderjarigen te kunnen bewerkstelligen, dient een gezinsvoogd aangifte te doen van vermissing. Alleen dan kan ten aanzien van de minderjarigen een internationaal opsporingsbericht uitgaan. De ouders ontkennen iedere connectie met IS en willen graag terugkeren naar Nederland. De dreiging van een mogelijke uithuisplaatsing van de minderjarigen, weerhoudt de ouders echter van een terugkeer naar Nederland.

De kinderrechter oordeelt dat op grond van de verkregen informatie een zorgelijk beeld is ontstaan omtrent de veiligheid en het welzijn van de minderjarigen. Een voorlopige ondertoezichtstelling van de minderjarigen acht de kinderrechter derhalve onverwijld en dringend noodzakelijk. De kinderrechter oordeelt evenwel dat niet voldaan is aan de gronden voor uithuisplaatsing van de minderjarigen, zoals omschreven in artikel 1:261 lid 1 BW, temeer nu de ouders hebben verklaard dat zij willen terugkeren naar Nederland en dat zij het gesprek willen aangaan met de raad. De kinderrechter wijst de verzochte machtiging uithuisplaatsing voor de resterende duur van de ondertoezichtstelling daarom af.

Instantie: Rechtbank Den Haag
Datum uitspraak: 08-09-2014
ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2014:11272
Zaaknummer: C-09-472523
Wetsartikelen: 1:261 lid 1 BW

RECHTSPRAAK

Verzoek tot vervangende toestemming tot verhuizing ex artikel 1:253a BW afgewezen. Belang van de moeder bij verhuizen ondergeschikt aan belangen van minderjarige en vader bij niet verhuizen.

Partijen zijn met elkaar gehuwd geweest. Voorafgaand aan het huwelijk is een zoon geboren. Bij de echtscheidingsbeschikking, waarvan hoger beroep, is onder meer de hoofdverblijfplaats van de zoon bij de moeder bepaald en is een contactregeling tussen de vader en de zoon vastgesteld. Het verzoek van de moeder om vervangende toestemming te verkrijgen om met de zoon naar een andere provincie te verhuizen, heeft de rechtbank bij die beschikking afgewezen.

De moeder is in hoger beroep gekomen van onder meer de beslissing waarbij haar verzoek tot het verkrijgen van vervangende toestemming is afgewezen. Het hof overweegt hieromtrent onder meer dat geschillen omtrent het ouderlijk gezag ex artikel 1:253a BW aan de rechter kunnen worden voorgelegd. Voor het wijzigen van de woonplaats van het kind is in beginsel toestemming van de vader vereist. Indien de ouders het hierover niet eens kunnen worden zal de rechter een beslissing nemen. Conform vaste rechtspraak dient de rechter alle omstandigheden van het geval in acht te nemen, wat er in een voorkomend geval ook toe kan leiden dat andere belangen zwaarder wegen dan het belang van het kind, hoezeer dat belang een overweging van de eerste orde dient te zijn bij de te verrichten afweging van belangen. In casu oordeelt het hof, na een afweging van de in de jurisprudentie genoemde omstandigheden en belangen, dat de rechtbank het verzoek van de moeder om vervangende toestemming tot verhuizing te verkrijgen, terecht heeft afgewezen. Het hof overweegt hierbij dat het belang van de moeder bij de verhuizing hoofdzakelijk is gelegen in het feit dat zij ongelukkig is in haar huidige woonomgeving en zij elders een nieuw leven wenst op te bouwen in de omgeving waar zij voor het huwelijk heeft gewoond. Hiermee heeft de vrouw volgens het hof onvoldoende aangetoond dat er sprake is van een objectieve (dringende) noodzaak om met de zoon naar de gewenste woonplaats te verhuizen. De moeder heeft gesteld dat zij daar meer kans maakt op een baan, maar zij heeft dit naar het oordeel van het hof onvoldoende aangetoond. Ter zitting van het hof is gebleken dat de moeder intussen reeds zonder de zoon naar de nieuwe woonplaats is verhuisd. Het hof overweegt voorts dat de vader er belang bij

heeft dat hij onverminderd contact heeft met zijn zoon en dat hij als ouder invulling kan blijven geven aan zijn ouderschap. Met betrekking tot de belangen van de zoon overweegt het hof dat de zoon er belang bij heeft in woonplaats te blijven wonen waar hij is geboren. Hij gaat daar naar school en heeft daar zijn sociale contacten. Ook wonen hier de grootouders vaderszijde. Het hof concludeert dat de zoon daar is geworteld. De verhuizing zou bij de zoon grote veranderingen teweegbrengen zoals een nieuwe school en het feit dat hij nieuwe vriendjes moet maken en het contact met de vader zou minder intensief worden, nu de zoon door de week bij de vader luncht. Door de verhuizing zou dat niet meer mogelijk zijn. Het hof overweegt dat deze veranderingen, mede gelet op het feit dat de zoon door de echtscheiding van zijn ouders al zoveel veranderingen heeft meegemaakt, niet in het belang van de zoon. De belangen van moeder, vader en zoon afwegende is het hof van oordeel dat het belang van de moeder bij verhuizing niet dient te prevaleren boven het belang van met name de zoon maar ook de vader bij niet-verhuizing. Daarbij acht het hof het voorts nog van belang dat de vader, meer dan de moeder, in staat lijkt te zijn de andere ouder een plaats te geven in het leven van de zoon. Indien de zoon met de moeder zou verhuizen ziet het hof een gereede kans op belemmeringen in het contact tussen vader en zoon, gelet op het moeizaam tot stand komen van de huidige zorgregeling. Gelet op het bovenstaande bekrachtigt het hof de beslissing van de rechtbank waarbij het verzoek haar vervangende tot verhuizing te verlenen is afgewezen.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 18-09-2014

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2014:3811

Zaaknummer: F 200.150.284_01

Wetsartikelen: 1:253a BW

RECHTSPRAAK

Stuiting van vervaltermijn niet mogelijk. Vordering als bedoeld in artikel 299 lid 1 sub a Fw dient ter verificatie te worden aangemeld. Dat er sprake was van een affectieve relatie doet daar niet aan af.

In dit hoger beroep is in geschil of appellante op grond van de bij notariële akte tussen partijen gesloten samenlevingsovereenkomst een vordering kan doen gelden jegens geïntimeerde wegens door appellante te veel betaalde kosten van de huishouding. In voormelde overeenkomst hebben partijen een regeling opgenomen inzake de draagplicht van de kosten van de huishouding, met vermelding van vervaltermijnen van eventuele verrekenvorderingen. Voorts is in geschil of appellante op grond van een tussen partijen gesloten schriftelijke overeenkomst inzake de betaling van kostgeld nog een vordering heeft op geïntimeerde. Wat de vordering van de te veel betaalde kosten van de huishouding betreft, overweegt het hof dat de bevoegdheid tot verrekening van te veel betaalde kosten van de huishouding zes maanden na de verbreking van de samenleving vervalt, te weten 23 oktober 2011. Appellante had op die datum nog geen vordering ingesteld. Appellante stelt dat haar advocaat aan de advocaat van geïntimeerde een brief heeft gestuurd waarin de verrekening van de te veel betaalde kosten van de huishouding al aan de orde is geweest. Het hof begrijpt dat appellante zich hiermee beroept op stuiting van de vervaltermijn. Nu stuiting van de vervaltermijn niet mogelijk is, kan een beroep op deze brief de vrouw niet baten. Het hof oordeelt dat het vorderingsrecht met betrekking tot verrekening van te veel betaalde kosten van de huishouding is komen te vervallen. Wat de vordering inzake het kostgeld betreft staat vast, dat in het kader van de schuldhelpverlening een schriftelijke overeenkomst is aangegaan, waarbij is overeengekomen dat geïntimeerde aan appellante € 500 per maand aan kostgeld betaalt. Appellante is van mening dat zij op grond van deze overeenkomst nog € 1.949 te vorderen heeft. Het hof overweegt dat er sprake is geweest van een vordering die bestond ten tijde van de toelating tot de WSNP, zodat sprake is van een vordering als bedoeld in artikel 299 lid 1 onder a Fw, op grond van welk artikel (lid 2) appellante haar vordering ter verificatie had moeten aanmelden. Dat partijen voordien een affectieve relatie onderhielden laat onverlet dat de ene partner een vordering op de andere partner kan hebben. Nu zij dit heeft nagelaten en de wettelijke schuldsanering inmiddels van rechtswege is geëindigd doordat het homologatieakkoord in kracht van gewijsde is gegaan, kan appellante op grond van artikel 340 lid 2 Fw haar vordering

tegen geïntimeerde niet meer instellen. In dit artikellid is immers geregeld dat het gehomologeerde akkoord ook werkt jegens schuldeisers die niet in de schuldsaneringsregeling zijn opgekomen.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 09-09-2014

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2014:3066

Zaaknummer: 200.133.088/01

RECHTSPRAAK

Teruggeleidingsverzoek van de moeder naar België afgewezen. Gewone verblijfplaats voor de overbrenging is Nederland. Geen sprake van ongeoorloofde achterhouding.

Uit het op 28 maart 2013 ontbonden huwelijk tussen partijen zijn twee thans nog minderjarige kinderen geboren. De ouders oefenen het gezamenlijk ouderlijk gezag uit. De minderjarigen hebben de Nederlandse en Belgische nationaliteit. De moeder is in 2010 met de minderjarigen naar België vertrokken. Naar aanleiding van een beslissing van het hof van beroep te Brussel, waarbij dat hof op verzoek van de vader de onmiddellijke terugkeer van de minderjarigen naar Nederland naar het adres van de vader heeft bevolen, verblijven de minderjarigen sedert 2012 bij vader in Nederland. De moeder heeft daarop cassatie ingesteld bij de Hof van Cassatie te Brussel. Dit hof heeft bij arrest van 7 juni 2013 het arrest van het hof van beroep vernietigd en de zaak verwezen naar het hof van beroep te Antwerpen. Deze zaak is nog niet aangebracht. Bij beschikking van 1 april 2014 heeft de rechtbank in de nog lopende echtscheidingsprocedure beslist dat de hoofdverblijfplaats van de kinderen bij de vader zal zijn. Tegen deze beslissing heeft de moeder hoger beroep aangetekend. Bij de bestreden beschikking van 17 juli 2014, waarvan de moeder hoger beroep heeft ingesteld, heeft de rechtbank het verzoek van de moeder tot teruggeleiding van beide minderjarigen naar België afgewezen. In hoger beroep is in geschil de teruggeleiding van de kinderen naar België. Het hof verwijst bij de beoordeling naar artikel 3 HKOV en overweegt dat vaststaat dat, op het moment dat de vader de kinderen overbracht naar Nederland, de ouders beiden het gezag uitoefenden. De moeder voert aan dat de gewone verblijfplaats van de minderjarigen onmiddellijk voor de overbrenging naar Nederland in België lag en de vader de kinderen ongeoorloofd niet heeft doen terugkeren op of na 7 juni 2013 in de zin van artikel 3 HKOV. Het hof overweegt voorts dat het conflictenrechtelijk begrip 'gewone verblijfplaats van het kind' in de zin van artikel 3 HKOV zich laat bepalen aan de hand van concrete omstandigheden van het geval en betreft de plaats waarmee de betrokkene de nauwste bindingen heeft. Hierbij speelt het feitelijk verblijf een belangrijke rol en de duur van dit verblijf alsmede omstandigheden waaruit kan worden afgeleid dat dit feitelijk verblijf niet tijdelijk of toevallig is en dat de verblijfplaats van het kind een zekere integratie in een sociale en familiale omgeving tot uitdrukking brengt. Hierbij moet rekening worden gehouden met de duur,

regelmatigheid, de omstandigheden en de redenen van het verblijf op het grondgebied van een staat en van de verhuizing van het gezin naar die staat, de nationaliteit van het kind, de plaats en de omstandigheden waaronder een kind naar school gaat, de talenkennis en de familiale en sociale banden van het kind in die staat. Voorts kan de bedoeling van de ouders om zich in een bepaalde staat te vestigen een aanwijzing zijn voor verplaatsing van de gewone verblijfplaats. Ook de leeftijd van het kind en zijn sociale familiale omgeving zijn van wezenlijk belang voor de vaststelling van de gewone verblijfplaats. Aan de hand van bovenstaand criterium komt het hof tot het oordeel dat de gewone verblijfplaats van de kinderen op 7 juni 2013 in Nederland is. Het hof neemt hierbij in aanmerking dat de kinderen in Nederland geboren zijn, naast de Belgische nationaliteit de Nederlandse nationaliteit hebben en Nederlands spreken. Zij hebben vanaf de geboorte tot de zomer van 2010 samen met de ouders in Nederland gewoond en alleen met de vader vanaf de zomer 2012, telkens op hetzelfde adres. Zij gingen en gaan daar naar school, en hebben daar hun vriendjes en opa en oma in de buurt. Dat de minderjarigen van de zomer 2010 tot de zomer van 2012 bij de moeder in België hebben doorgebracht doet daar niet aan af, evenmin de beslissing van de Belgische rechter in eerste aanleg waarbij het teruggeleidingsverzoek van de vader werd afgewezen en artikel 13 lid 1 sub a HKOV daaraan ten grondslag lag. Dat betekent volgens het hof nog niet dat de gewone verblijfplaats naar België zou zijn gewijzigd. Het hof verwerpt de stelling van de moeder dat Belgisch procesrecht van toepassing zou zijn. De moeder miskent hiermee het criterium dat het Hof van Justitie van de EU heeft vastgesteld en waarbij de Hoge Raad in kinderontvoeringszaken aansluiting heeft gezocht betreffende de gewone verblijfplaats. Het hof komt tot het oordeel dat geen sprake is van ongeoorloofde achterhouding van de vader, omdat de gewone verblijfplaats van de minderjarigen op 7 juni 2013 op dat moment in Nederland was gelegen. Het hof bekrachtigt de bestreden beschikking, zij het met wijziging van de gronden.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 27-08-2014

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2014:3087

Zaaknummer: 200.153.261/01

Wetsartikelen: 3 HKOV en 13 HKOV

RECHTSPRAAK

Medewerking aan verkoop woning vereist ondanks gelegateerd recht van gebruik en bewoning.

De moeder van eisers overleed in 1999. In het kader van de verdeling van haar nalatenschap werden alle goederen van de nalatenschap toebedeeld aan de langstlevende echtgenoot (de vader), onder vaststelling van een geldvordering voor de kinderen (eisers). De vader trouwde opnieuw in 2003 en overleed zelf negen jaar later. In zijn testament benoemt hij zijn drie kinderen tot enige erfgenamen. Aan gedaagde, zijnde de weduwe van de vader, werd bij wijze van een legaat onder andere het recht van gebruik en bewoning van de voormalige echtelijke woning toegekend (artikel 3:226 BW). Die woning maakt onderdeel uit van de nalatenschap. Eisers vorderen dat gedaagde medewerking verleent aan de verkoop van de voormalige echtelijke woning, zodat de opeisbaar geworden kindsdelen uit de nalatenschap van de moeder, aan eisers kunnen worden uitgekeerd. Verkoop van de woning is noodzakelijk omdat de nalatenschap van de vader niet voldoende geldelijke middelen bevat om de vordering van eisers te kunnen voldoen. Gedaagde is tevens benoemd tot executeur. In die hoedanigheid is zij zelfs gehouden om de woning te gelde te maken, teneinde alle schulden van de nalatenschap te kunnen voldoen. Dat dit ertoe leidt dat gedaagde geen ongestoord gebruik kan maken van het legaat met betrekking tot het recht van gebruik en bewoning, doet aan het vorenstaande niet af, aldus eisers.

De voorzieningenrechter overweegt in dat kader dat schulden van de nalatenschap uit een legaat slechts ten laste van de nalatenschap worden voldaan, indien alle andere schulden van de nalatenschap uit die nalatenschap zijn (af)betaald (artikel 4:120 lid 1 BW). De schulden uit hoofde van een legaat komen in rangorde na de overige schulden van de nalatenschap. Het begrip schulden dient ruim te worden uitgelegd (MvA II, parlementaire geschiedenis Boek 4, p. 1188). Daaronder valt bijvoorbeeld ook de verbintenis tot overdracht of de verbintenis tot vestiging van een beperkt recht. Het vorenstaande brengt met zich dat de vordering die eisers op de nalatenschap hebben ter zake van het kindsdeel in de nalatenschap van de moeder, voorrang heeft op de vordering van gedaagde ter zake van het gelegateerd recht van gebruik en bewoning. De voorzieningenrechter bepaalt dat gedaagde medewerking dient te verlenen aan de verkoop van de voormalige echtelijke woning.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 13-08-2014

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2014:5298

Zaaknummer: C-05-268152 - KZ ZA 14-193

Rechters: M.C.J. Heessels

Wetsartikelen: 3:226 BW, 4:7 BW en 4:120 BW

RECHTSPRAAK

Kinderrechter anticipeert op toekomstige wetgeving. Pleegouders ontvankelijk in verzoek tot vervallenverklaring schriftelijke aanwijzing.

De minderjarige is onder toezicht gesteld en uit huis geplaatst bij de grootouders. De moeder oefent alleen het ouderlijk gezag uit. Bureau Jeugdzorg acht het in het belang van de minderjarige dat de omgangsregeling tussen de moeder en de minderjarige zal worden uitgebreid. Vanwege een slechte onderlinge communicatie bleken de moeder en de grootouders echter niet in staat te zijn om in onderling overleg tot afspraken te komen met betrekking tot de omgangsregeling. Bureau Jeugdzorg legde daarom zelf een opbouwende omgangsregeling vast in de vorm van een schriftelijke aanwijzing. De grootouders verzoeken de kinderrechter thans deze schriftelijke aanwijzing vervallen te verklaren.

De kinderrechter overweegt dat de grootouders in het kader van een gegeven schriftelijke aanwijzing, op basis van de huidige wetgeving formeel gezien geen rechtsingang hebben. Een schriftelijke aanwijzing kan immers alleen worden gericht aan een gezaghebbende ouder en aan de minderjarige van 12 jaar en ouder. De kinderrechter overweegt echter dat de grootouders reeds geruime tijd zorg dragen voor de volledige dagelijkse verzorging van de minderjarige. De door Bureau Jeugdzorg vastgestelde omgangsregeling zal dan ook een substantiële wijziging teweegbrengen in het gezinsleven van de grootouders en de minderjarige (vergelijk artikel 8 EVRM). Naar het oordeel van de kinderrechter zou aan de grootouders dan ook de mogelijkheid geboden moeten worden om een dergelijke schriftelijke aanwijzing ter toetsing aan de rechter te kunnen voorleggen.

Daar komt bij dat in nieuwe wetgeving, die naar verwachting met ingang van 1 januari 2015 in werking zal treden, aan pleegouders wel een rechtsingang wordt verschaft in de vorm van een geschillenregeling (artikel 1:262b BW). Verwacht wordt dat met name pleegouders gebruik zullen maken van deze geschillenregeling (*Kamerstukken I* 32015, nr. E, p. 14.). Gelet op de hiervoor genoemde overwegingen, kiest de kinderrechter ervoor om te anticiperen op de nieuwe wetgeving. De grootouders worden ontvankelijk verklaard in hun verzoek tot vervallenverklaring van de schriftelijke aanwijzing van Bureau Jeugdzorg.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 29-07-2014

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2014:6068

Zaaknummer: C/05/267133 / JE RK 14-1101

Wetsartikelen: 8 EVRM en 1:258 BW

RECHTSPRAAK

Flitsscheiding. Bij ontbreken van andere afspraken zijn de huwelijkse voorwaarden van rechtswege getransformeerd in partnerschapsvoorwaarden. Verdeling en verrekening. Artikel 3:196 BW, benadeling voor meer dan een kwart?

Het hof overweegt dat, zoals uit de stukken blijkt en partijen ook beiden hebben benadrukt, er sprake was van een zogenoemde flitsscheiding die binnen een kort tijdsbestek is afgewikkeld. Van een weloverwogen voorbereiding en bespreking van de vermogensrechtelijke gevolgen is geen sprake geweest. Eén bespreking van enkele uren met een accountant en een jurist verbonden aan het kantoor waar appellant klant is, kan niet als een zodanige voorbereiding worden aangemerkt. Verder is er een bespreking met een notaris geweest die op de scheve verhouding heeft gewezen. Partijen verschillen van mening over het verdere verloop van het gesprek. Bij die stand van zaken kan niet worden gezegd dat geïntimeerde de toedeling ondubbelzinnig tot haar schade heeft aanvaard. Het moet er verder voor worden gehouden dat geïntimeerde niet alleen de benadeling niet heeft aanvaard, maar ook moet worden vermoed omtrent de waarde van de te verdelen goederen te hebben gedwaald. Het hof overweegt dat, daargelaten of er in dit geval sprake is van een vaststellingsovereenkomst, ook met betrekking tot een dergelijke overeenkomst geldt dat een verdeling vernietigbaar is op grond van artikel 3:196 lid 1 BW wanneer een deelgenoot omtrent de waarde van een of meer te verdelen goederen heeft gedwaald en voor meer dan een kwart is benadeeld, behalve wanneer de benadeelde overeenkomstig artikel 3:196 lid 4 BW de toedeling te zijnen bate of schade heeft aanvaard. Partijen hebben in een convenant de verevening van aanspraken op ouderdomspensioen uitgesloten en over en weer afstand gedaan van aanspraken op nabestaandenpensioen. Het bedrag waarmee geïntimeerde daardoor is bevoordeeld, dient volgens appellant in mindering te komen op het overbedelingsbedrag. De Wet verevening pensioenrechten bij scheiding onttrekt de pensioenrechten van geïntimeerde aan het huwelijksgoederenregime van partijen, zodat de verevening van de pensioenrechten en de uitsluiting daarvan op de voet van artikel 2 van die wet los staat van de verrekening op grond van artikel 1:141 lid 3 BW ter zake van het huwelijksgoederenregime van partijen, aldus het hof.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 23-09-2014

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2014:7330

Zaaknummer: 200.105.532-01

Wetsartikelen: 3:196 BW

RECHTSPRAAK

Hoge Raad: ouder zonder gezag is geen belanghebbende in procedure tot (verlenging) ondertoezichtstelling.

Het hof heeft op grond van artikel 392 Rv de volgende prejudiciële vraag gesteld: ‘Dient in een procedure tot (verlenging van de) ondertoezichtstelling (hierna: ots) de ouder zonder gezag, indien het verzoek niet van hem/haar afkomstig is, als belanghebbende te worden aangemerkt?’

De Hoge Raad beantwoordt deze vraag aldus dat in een dergelijke procedure de ouder zonder gezag niet kan worden beschouwd als belanghebbende ex artikel 798 lid 1 Rv. Deze ouder heeft dan ook niet de bevoegdheid hoger beroep in stellen van een beslissing dienaangaande indien het verzoek tot (verlenging van de) ots niet van hem/haar afkomstig was.

Bij de beantwoording van deze vraag stelt de Hoge Raad het volgende voorop.

In afwijking van artikel 358 lid 2 Rv kan in zaken betreffende personen- en familierecht (anders dan in scheidingszaken) hoger beroep worden ingesteld:

- door de verzoeker en degenen aan wie een afschrift van de beschikking is verstrekt of verzonden, binnen drie maanden na de dag van de uitspraak;
- door andere belanghebbenden binnen drie maanden na de betekening daarvan of nadat de beschikking hun op andere wijze bekend is geworden (artikel 806 lid 1 Rv).

Artikel 798 lid 1 Rv bepaalt dat onder belanghebbende wordt verstaan: degene op wiens rechten of verplichtingen de zaak rechtstreeks betrekking heeft. Tot deze rechten en plichten worden gerekend de door internationale verdragen beschermde rechten, voor zover daarop door de burger rechtstreeks een beroep kan worden gedaan (zoals ‘family life’ ex artikel 8 EVRM). De rechter in hoger beroep bepaalt zelfstandig of sprake is van een belanghebbende.

De ots is geregeld in titel 14 van Boek 1 BW, welke titel ziet op het gezag over minderjarigen. De ots beperkt het gezag. De met het toezicht belaste stichting kan ter uitvoering van haar taak zo nodig schriftelijk aanwijzingen geven, die de ouder met gezag en het kind dienen op te

volgen (artikel 1:258 BW). Deze aanwijzingen kunnen op verzoek van de ouder met gezag en het kind van 12 jaar of ouder vervallen worden verklaard (artikel 1:259 lid 1 BW). Een verzoek tot ots kan worden gedaan door een ouder, een ander die het kind als behorend tot zijn gezin verzorgt en opvoedt, de Raad voor de Kinderbescherming en het Openbaar Ministerie. Zij die bevoegd zijn tot het indienen van een verzoek tot ots, alsmede de met het toezicht belaste stichting, zijn tevens bevoegd tot het indienen van het verzoek tot verlenging daarvan. Een verzoek tot opheffing van de ots kan worden gedaan door de met het toezicht belaste stichting, de ouder met gezag of het kind van 12 jaar of ouder. Uit het voorgaande volgt dat ots ingrijpt in de rechtsbetrekking tussen de ouder(s) met gezag en het kind en aldus rechtstreeks betrekking heeft op de uit het ouderlijk gezag voortvloeiende rechten en plichten. De rechten en plichten van de ouder zonder gezag worden daardoor niet rechtstreeks geraakt. Hiermee strookt dat, wanneer een ots eenmaal van kracht is, slechts de ouder met gezag en het kind van 12 jaar of ouder tegen aanwijzingen van de met het toezicht belaste stichting kunnen opkomen en – naast die stichting – om opheffing van de ots kunnen vragen. De ouder zonder gezag kan dat niet. Hieraan ligt de gedachte ten grondslag dat een beperking van het gezag van de ouder, die zowel door de ouder die de beperking moet dulden als door de met het toezicht belaste stichting wordt aanvaard/gewenst, op verzoek van een derde zonder gezag zou kunnen worden opgeheven. Gelet hierop kan de ouder zonder gezag in het kader van een ots niet worden beschouwd als belanghebbende ex artikel 798 lid 1 Rv en dus evenmin als belanghebbende ex artikel 806 lid 1 Rv. Hem komt daarom niet uit dien hoofde de bevoegdheid toe hoger beroep in te stellen van een beslissing tot (verlenging van de) ots. De omstandigheid dat de wetgever aan de ouder zonder gezag wel de bevoegdheid heeft toegekend een (verlenging van de) ots te verzoeken, doet daaraan, gelet op het voorgaande, niet af. Hierbij is van belang dat de wetgever een onderscheid heeft gemaakt tussen degenen die een verzoek kunnen doen en degenen die als belanghebbenden worden beschouwd.

Hierbij moet worden opgemerkt dat indien de ouder zonder gezag zelf een (verlenging van de) ots heeft verzocht en dit verzoek niet (volledig) wordt toegewezen, hij als verzoeker daartegen hoger beroep kan instellen. Indien hoger beroep wordt ingesteld tegen de toewijzing van een dergelijk verzoek van de ouder zonder gezag, dan dient die ouder, als verzoeker in eerste aanleg te worden opgeroepen voor de behandeling van dat hoger beroep. Voorts moet worden opgemerkt dat de ouder zonder gezag ook bij een ots de mogelijkheid behoudt om zijn recht op bescherming van 'family life' met het kind (ex artikel 8 EVRM) te effectueren. Zo kan deze ouder de rechter verzoeken een omgangsregeling te treffen en dient hij, indien de met toezicht belaste stichting een verzoek tot wijziging van een bestaande omgangsregeling doet, als belanghebbende in dat geding te worden betrokken.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-09-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:2665

Zaaknummer:

Wetsartikelen: 392 Rv en 798 Rv

RECHTSPRAAK

Het hof heeft het verzoek van de moeder tot benoeming van een deskundige ex artikel 810a lid 2 Rv onterecht afgewezen.

De ouders hebben twee dochters die bij de moeder wonen. De ouders hebben gezamenlijk het gezag over de oudste dochter. De moeder heeft het eenhoofdig gezag over de jongste dochter. In 2012 heeft een geweldsincident plaatsgevonden, waarbij de vader de moeder in het bijzijn van de dochters heeft aangevallen met een zwaard. Sindsdien is er geen contact meer tussen de vader en de dochters. De ouders hebben over en weer wijziging van het ouderlijk gezag verzocht. De rechtbank heeft de Raad voor de Kinderbescherming (hierna: de raad) verzocht een onderzoek te verrichten met betrekking tot het gezag en de mogelijkheden voor een omgangsregeling. Op basis van het rapport heeft de raad een verzoek tot ondertoezichtstelling gedaan, welk verzoek door de kinderrechter is toegewezen. Het hof heeft deze beslissing bekrachtigd en het verzoek van de moeder om op grond van artikel 810a lid 2 Rv een deskundige te benoemen afgewezen.

Artikel 810a lid 2 Rv bepaalt dat de rechter onder andere in zaken betreffende ondertoezichtstelling van minderjarigen, op verzoek van een ouder en na overleg met die ouder een deskundige benoemt, mits dat mede tot de beslissing van de zaak kan leiden en het belang van het kind zich daartegen niet verzet. Hiermee is beoogd te bevorderen dat ouders van minderjarigen een standpunt van de raad in een zaak over een jeugdbeschermingsmaatregel die wezenlijk ingrijpt in de persoonlijke levenssfeer en het familie- en gezinsleven, desgewenst gemotiveerd kunnen weerspreken. Een voldoende concreet en ter zake dienend verzoek tot benoeming van een deskundige, dat feiten en omstandigheden bevat die zich lenen voor een deskundigenonderzoek, zal in beginsel moeten worden toegewezen indien de rechter geen feiten of omstandigheden aanwezig acht op grond waarvan moet worden aangenomen dat toewijzing van het verzoek strijdig is met het belang van het kind.

Het hof achtte zich op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting voldoende voorgelicht om een verantwoorde beslissing te nemen. Een nader onderzoek, zoals door de moeder verzocht, kon volgens het hof niet mede tot de beslissing van de zaak leiden. In de kwaliteit en de wijze van totstandkoming van het raadsrapport zag het hof, anders dan de

moeder, geen aanleiding tot een nader onderzoek.

De Hoge Raad oordeelt dat het hof hiermee heeft miskend dat noch het een noch het ander de afwijzing van een verzoek op grond van artikel 810a lid 2 Rv rechtvaardigt. Voor zover het hof heeft geoordeeld dat een nader onderzoek niet mede tot de beslissing van de zaak kan leiden, is dit oordeel onbegrijpelijk. Hierbij is van belang dat de moeder bij het hof heeft aangevoerd dat het raadsrapport de beslissing over de ondertoezichtstelling niet kan dragen en dat zij rapporten van een door haar geraadpleegde deskundige heeft overgelegd waarin bevindingen uit het raadsrapport gemotiveerd in twijfel worden getrokken. De Hoge Raad vernietigt de beslissing van het hof.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-09-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:2632

Zaaknummer:

Wetsartikelen: 810a Rv

RECHTSPRAAK

Erfrecht. Uitleg testament. Is geregistreerd partner naast legataris ook erfgenaam?

Het hof dient zich een oordeel te vormen over de vraag of in de door de erflater ten behoeve van geïntimeerde gemaakte legaten, meer in het bijzonder in het legaat van vruchtgebruik van de nalatenschap, een stilzwijgend gemaakte onterving van geïntimeerde besloten ligt. Daarbij tekent het hof aan dat er geen rechtsregel bestaat, die inhoudt dat in een legaat van het vruchtgebruik van de nalatenschap een stilzwijgend gemaakte onterving van de legataris (als erfgenaam) wordt vermoed besloten te liggen, tenzij uit het testament zelf het tegendeel is af te leiden.

Elk testament behoeft uitleg, waarvoor artikel 4:46 lid 1 BW de maatstaf aanreikt. Volgens dit artikellid dient bij de uitleg van een testament te worden gelet op de verhoudingen die het testament kennelijk wenst te regelen, en op de omstandigheden waaronder het testament is gemaakt. In aansluiting op lid 1 bepaalt artikel 4:46 lid 2 BW dat daden of verklaringen van de erflater buiten het testament slechts dan voor uitleg van het testament mogen worden gebruikt, indien deze zonder die daden of verklaringen geen duidelijke zin heeft.

Het hof is van oordeel dat met toepassing van de uitleggingsmaatstaf van artikel 4:46 lid 1 BW het testament van de erflater een duidelijke zin heeft. De erflater heeft geïntimeerde, die ten tijde van het maken van het testament zijn – informele – samenlevingspartner was, door het maken van de in het testament vermelde legaten verzorgd willen achterlaten. Uit het testament valt naar het oordeel van het hof evenwel niet af te leiden dat de erflater beoogd heeft om een verdergaande verzorging van geïntimeerde op voorhand uit te sluiten voor het geval dat hij met haar een huwelijk of een geregistreerd partnerschap zou aangaan en haar als echtgenote respectievelijk geregistreerd partner zou achterlaten, waarbij het hof nog aantekent dat de wet ten tijde van het maken van het testament door de erflater het geregistreerd partnerschap nog niet kende. Nu het testament van de erflater een duidelijke zin heeft, is toepassing van artikel 4:46 lid 2 BW niet aan de orde en moet het hof voorbijgaan aan het bewijsaanbod van appellant (kind van de erflater) dienaangaande.

Vorenstaande overwegingen brengen het hof tot de slotsom dat de grieven die zich richten

tegen het oordeel van de rechtbank dat geïntimeerde – tezamen met appellant – als erfgenaam bij versterf tot de nalatenschap van de erflater is geroepen, geen doel treffen. Het hof bekrachtigt het beroepen vonnis op dit onderdeel.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 30-09-2014

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2014:7517

Zaaknummer: 200.098.190-01

Rechters: B.J.H. Hofstee, M.E.L. Fikkers en W. Breemhaar

Wetsartikelen: 4:13 BW en 4:46 BW

RECHTSPRAAK

Vaststelling kinderalimentatie. Omgekeerde aanvaardbaarheidstoets? Uitgaan van lager draagkrachtloos inkomen wegens relatief lage woonkosten?

De man heeft tegen de stelling van de vrouw dat gelet op zijn relatief lage woonlasten (hij woont bij zijn ouders waarvoor volgens de vrouw geen vergoeding wordt voldaan) uitgegaan dient te worden van een lager draagkrachtloos inkomen, gemotiveerd verweer gevoerd. Nog daargelaten dat de man wel degelijk woonlasten en ook andere hoge maandelijkse lasten heeft, bestaat voor de 'omkering van de aanvaardbaarheidstoets', zoals door de vrouw verzocht, volgens de man geen enkele rechtsgrond.

Het hof overweegt dat, zoals blijkt uit het Tremarapport van de Expertgroep Alimentatienormen, indien sprake is van *extra* lasten die niet reeds in het in de formule opgenomen bedrag aan draagkrachtloos inkomen zijn verdisconteerd, aanleiding kan bestaan voor toepassing van de aanvaardbaarheidstoets, indien de vaststelling van een bijdrage op basis van de tabel tot een onaanvaardbare situatie leidt voor de onderhoudsplichtige. Hieruit blijkt dat alleen de onderhoudsplichtige een beroep kan doen op de aanvaardbaarheidstoets. Voor de door de vrouw bepleite afwijking van het Tremarapport ziet het hof geen aanleiding. Ook overigens ziet het hof in de door de vrouw aangedragen argumenten, mede gelet op het verweer van de man daartegen, geen aanleiding om van de forfaitaire uitkomst van de draagkrachtberekening af te wijken.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 18-09-2014

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2014:3744

Zaaknummer: F 200.141.852_01

RECHTSPRAAK

Erfrecht. Vernietiging testament dat niet in zijn geheel is voorgelezen in het bijzijn van getuigen is naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet onaanvaardbaar.

De rechtbank heeft geoordeeld dat de notaris met zijn handelwijze voldoende zorgvuldigheid heeft betracht door zich bij het verlijden van het testament van 18 november 2010 ervan te vergewissen dat de verklaarde wil van erflaatster strookte met haar werkelijke wil, zodat in dit geval het testament niet vernietigbaar is wegens de enkele omstandigheid dat de tekst van het testament niet volledig is voorgelezen overeenkomstig artikel 43 lid 2 van de Wet op het Notarisambt (Wna). Tegen dit oordeel en de daaraan ten grondslag gelegde overwegingen komt appellante op in hoger beroep. Zij heeft (primair) gevorderd een verklaring voor recht dat het testament van 18 november 2010 door middel van een buitengerechtelijke verklaring is vernietigd. Daartoe heeft zij gesteld dat het testament in strijd met artikel 43 lid 2 en 6 Wna tot stand is gekomen, waardoor het niet rechtsgeldig is opgesteld en dus nietig of vernietigbaar is. In voornoemd artikel is bepaald dat, wanneer een akte in aanwezigheid van getuigen wordt verleden, de notaris steeds gehouden zal zijn om de volledige tekst van die akte voor te lezen, en dat, indien dit voorschrift niet wordt nageleefd, de akte authenticiteit mist en niet voldoet aan de voorschriften waarin de vorm van een notariële akte wordt geëist. Daarbij komt dat appellante de overtuiging heeft dat de inhoud van het testament niet overeenstemt met de wil van erflaatster.

Het hof oordeelt dat het testament van 18 november 2010 in beginsel vernietigbaar is, nu niet aan het vormvereiste van artikel 43 lid 2 Wna is voldaan. Geïntimeerden zijn van mening dat het inroepen van de vernietiging op grond van de niet-naleving van artikel 43 lid 2 Wna in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is, nu vaststaat dat het testament in overeenstemming is geweest met de wil van erflaatster. Zij onderbouwen dit standpunt door te wijzen op de grote mate van zorgvuldigheid die de notaris heeft betracht bij de voorbereiding en het verlijden van het testament, waarbij hij onder meer het Stappenplan Beoordeling Wilsbekwaamheid heeft gevolgd. Het hof is van oordeel dat het feit dat de notaris voornoemd Stappenplan heeft gevolgd, een sterke aanwijzing vormt voor het gestelde zorgvuldig handelen door de notaris en voor de stelling dat de verklaarde wil op

juiste wijze in het testament is verwoord. Echter, het volgen van het Stappenplan vormt geen garantie dat het testament de werkelijke wil van erflaatster weergeeft en is op zichzelf niet steeds voldoende om te kunnen oordelen dat het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is dat appellante een beroep doet op de vernietigbaarheid van het testament. De door appellante gestelde omstandigheden, die door geïntimeerden onvoldoende gemotiveerd zijn weersproken, zijn in dit geval van zodanige aard dat er gerede twijfel kan zijn over de vraag of het testament de werkelijke wil van erflaatster verwoordde. Het hof komt tot de conclusie dat het beroep van geïntimeerden op de beperkende werking van de redelijkheid en billijkheid niet slaagt en dat de grief van appellante ter zake de vernietigbaarheid bij niet-naleving van artikel 43 lid 2 Wna gegrond is.

Het hof vernietigt het vonnis waarvan beroep en verklaart voor recht dat het testament van 18 november 2010 door middel van een buitengerechtelijke verklaring is vernietigd en dat de nalatenschap dient te worden afgewikkeld en verdeeld conform het daarvoor opgemaakte testament van 16 november 2007.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 05-08-2014

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2014:3117

Zaaknummer: 200.113.308/01

Rechters: C.A. Joustra, A.R. Sturhoofd en C.G. Kleene-Eijk

Wetsartikelen: 4:55 BW, 4:109 BW en 43 Wna

RECHTSPRAAK

Onrechtmatige daad: misleiding bij totstandkoming echtscheidingsconvenant in 1992 over omvang en waarde van bestanddelen van ontbonden huwelijksgemeenschap.

De vrouw stelt dat de man een onrechtmatige daad jegens haar heeft gepleegd, omdat hij haar bij de totstandkoming van het convenant heeft misleid. De man heeft gemotiveerd verweer gevoerd.

Het hof oordeelt als volgt. Van onrechtmatig handelen in de zin van artikel 6:162 van het Burgerlijk Wetboek (BW) is onder meer sprake indien de laedens (in dit geval de man) een handeling heeft verricht of juist heeft nagelaten in strijd met een wettelijke plicht of met hetgeen volgens ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betaamt (en zonder dat daartoe een rechtvaardigingsgrond bestaat), welke handeling of welk nalaten aan de laedens kan worden toegerekend en waardoor de gelaedeerde (in dit geval de vrouw) als gevolg van dit handelen of nalaten schade heeft geleden. In deze zaak gaat het om de verdeling van de door de echtscheiding ontbonden huwelijksgemeenschap van partijen. Het destijds toepasselijke artikel 1:98 BW (thans artikel 1:83 BW) schreef partijen voor elkaar desgevraagd inlichtingen te verschaffen over de stand van hun goederen en schulden. Artikel 3:166 lid 3 BW bepaalt verder dat op de rechtsbetrekkingen tussen deelgenoten artikel 2 van boek 6 BW van overeenkomstige toepassing is. Dat betekent dat die rechtsbetrekkingen worden beheerst door de eisen van de redelijkheid en billijkheid, bij de vaststelling waarvan rekening moet worden gehouden met algemeen erkende rechtsbeginselen, de in Nederland levende rechtsovertuigingen en de maatschappelijke en persoonlijke belangen die bij dit geval zijn betrokken. Dit vloeit evenzeer voort uit het hier ook toepasselijke artikel 6:248 BW juncto artikel 6:216 BW. Het hof is van oordeel dat uit artikel 3:166 lid 3 BW voor partijen als deelgenoten in de ontbonden huwelijksgemeenschap voortvloeit, dat zij gehouden zijn elkaar, maar ook een bij de verdeling betrokken professionele derde, volledig, deugdelijk en naar waarheid in te lichten over de (waarde van de) goederen en de schulden die tot de ontbonden gemeenschap behoren. Dat is naar het oordeel van het hof in overeenstemming met het algemeen erkende rechtsbeginsel en de hier te lande levende rechtsovertuiging dat men niet opzettelijk informatie die voor de wederpartij van doorslaggevend belang is mag verzwijgen,

dat onder meer ten grondslag ligt aan artikel 3:194 lid 2 BW en artikel 6:228 lid 1 sub b BW. Bovendien strookt dit met het persoonlijke belang van de vrouw in deze zaak volledig op de hoogte te worden gesteld van hetgeen voor de verdeling van de ontbonden huwelijksgemeenschap van belang is.

De kernvraag is of de man de vrouw (en de notaris) naar waarheid en volledig heeft ingelicht over de (waarde van de) vermogensbestanddelen van de (ontbonden) huwelijksgemeenschap. Het hof beantwoordt die vraag ontkennend. De man was gehouden, en het had ook op zijn weg gelegen, om de vrouw volledig naar waarheid te informeren over de omvang en de waarde (van de vermogensbestanddelen) van de huwelijksgemeenschap alvorens het echtscheidingsconvenant werd getekend, temeer nu dit voor het overgrote deel bestaat uit het ondernemingsvermogen van de ondernemingen die de man dreef. De vrouw was niet goed op de hoogte van de samenstelling, omvang en waarde van de ontbonden huwelijksgemeenschap en wist niet dat deze een omvang had die overeenkomt met hetgeen naderhand door de benoemde deskundige is becijferd. De notaris die partijen heeft bijgestaan bij het opstellen van het convenant heeft geen inzicht gehad in de volledige huwelijksvermogenspositie van partijen. Op geen enkele wijze blijkt dat de notaris heeft berekend of heeft kunnen berekenen dat het deel dat de vrouw verkreeg gelijk kan worden gesteld aan de helft van de waarde van de ontbonden huwelijksgemeenschap. Ook al zou de stelling van de man dat (ook) de notaris zijn plicht jegens de vrouw verzaakt heeft door haar niet volledig in te lichten, juist zijn, dan betekent dat nog niet dat daardoor de gedragingen van de man niet als onrechtmatig kunnen worden aangemerkt, temeer nu niet is komen vast te staan dat de man de notaris een goed inzicht heeft verschaft in het vermogen van partijen.

Nu niet is gebleken dat de vrouw willens en wetens genoeg heeft genomen met een fractie van wat haar toekomt op basis van de deskundigenrapporten, oordeelt het hof dat de man jegens de vrouw onrechtmatig heeft gehandeld. De man heeft de vrouw, ondanks zijn gehoudenheid daartoe, niet volledig en waarheidsgetrouw ingelicht over de omvang en de waarde van het huwelijksvermogen om zo tot een eerlijke verdeling bij helfte daarvan te komen. Gelet op het grote verschil tussen het bedrag dat de vrouw heeft ontvangen en het bedrag waartoe zij gerechtigd was, is het hof van oordeel dat de vrouw door de onrechtmatige daad van de man schade heeft geleden die voor vergoeding in aanmerking komt.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 01-07-2014

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2014:5229

Zaaknummer: 200.013.193